

DAȚA ANUL

Aspectul zilei: „La acelaș sir de patimi deopotrivă fiind robi, fie slabi, fie puternici, fie genii ori neghiobi!” (EMINESCU)

Pe un an 160 Lei * Organ al Partidului Național-Tărănesc * REDACTIA și ADMINISTRATIA A R A D Strada V. Alexandri No. 6.
 Pe un an 250 Lei

Un gest mare.

Un politică ca și în viața de toate zilele, oamenii se pot grupa în două categorii mari: OPORTUNISTII și IDEALIȘTII. Efețele din prima categorie n'au lăsat loc nici un criteriu moral toată activitatea pe care o desfășoară în sânul unui partid, făcută în scopul de a-și averta interesele lor particulare, cu neglijarea totală a tot ce privește interesele comun. Asemenea specii se pot asemăna microbilor patogeni, care odată intrați în organism, fie el și politic, nu să roadă la temelii lui — de zi — până la distrugere completă. Sunt paraziți, care la muncă vreau să trăiască de spinarea celor mulți și muncitori.

La sufletul lor nu există nimic dragostea d'aproapele, pentru ei sunt cuvinte fără înțeles. Viața lor este „totul pentru mine, iar pentru mulțime fărîmătură dacă mai rămân”. De acești indivizi, formațiunile politice se aseară și cu legături în masele populare, ar trebui să se scape, pentru a fi ferite în viitor de războaiele unei cangrene înrădăcinate, care cu greu s'ar mai putea înlătura, ori care ar fi mijloacele întrebuintate pentru curățire.

La opoziție cu aceste lipitori sociale, care fără cea mai mică răzvrăț, își continuă opera lor de avânt și de dezagregare se află categoria elementelor ideale și dezinteresate. Din nefericire pentru societatea de azi, elementele acestea sunt așa de puține, că aproape se pierd în mulțimea trântorilor de care am vorbit mai sus. Este de datoria tuturor oamenilor cinstiți și de omenie, ca atunci când are d'afaceri cu un om idealist, care în viața sa s'a manifestat de cât prin fapte mari și care n'a avut altă plăcere în viață de cât binele, buna înțelegere și solidaritatea între oameni, să l scoată la lumină, să-l dea în tot concursul, ca să poată ajunge în fruntea mulțimilor de laur bine este preocupat. Idealiștii sunt altruști, ei nu dau nimic pe mărire și onoruri, mulțumirea lor sufletească o găsesc numai atunci, când pot fi de folos pentru micii și oropsiți, — pe câtă oportunități, sunt de un optimism să batic, le plac măririle, demnitățile, chiar dacă nu le vorbesc, — cu d'asila și contra frunții tuturor, vreau să fie puși în frunte. Aceștia, care vreau dragostea forțată, trebuie să li răspundă: „A fost odată și n'o să fie”.

Citez un caz între multe altele, care să servească de exemplu și celor care se cramponează de oportunități la care nu mai corespund. Gestul cel mare, de care am pomenit în titlul articolului de față, l'a săvârșit — un om mare și de suflet — d. general Boeriu de la Sibiu. Să povestesc pe scurt, cum s'a petrecut lucrurile în organizațiunea național-tărănească din acea localitate. Domnul gen. Boeriu — român de origine — a știut, prin meritele

sale, să se ridice până la cele mai mari demnități, — astfel a fost înălțat la rangul de baron, a fost decorat cu cea mai mare decorație pe care o avea statul Austro-Ungar „Cavaler al Ord. Maria-Terezia”, iar în armata română a fost comandant de Corp de armată, — cu toate aceste onoruri și demnități, nu i-a fost de loc greu, să se retragă din capul organizației național-tărănești, când a simțit, că numai o parte foarte mică dintre partizani n'ar fi mulțumiți cu conducerea Dsale. Din acest fapt, se vede omul mare la suflet și care nu pune mai presus de toate, interesele sale personale.

Generalul Boeriu, puritan și încărcat de atâtea onoruri, având în constituția sa organică, infiltrate principiile de etică morală și dragostea adevărată pentru cei mulți și muncitori, nu s'a oprit dorinței tinerilor de a reînprospăta cadrele, în scopul de a activa mai intens în sânul partidului, pentru a obține maximum de solidaritate și bună înțelegere.

E drept, că acest gest mare nu-l poate face oricine, îl fac însă aceia, care nu sunt robiți materiei sunătoare, și care să știu debarasa de toate vanitățile omenestii.

Sunt însă și elemente, care încălțate în lanțurile egoismului lor de prea mărime, simt poftă drăcească, de a întretine atitudine dușmănoasă în sânul aceluiași partid, sfidând orice încercare, ce ar putea duce la liniștirea spiritelor și ca consecință de neînălțat la întărirea unității și solidarității partidului, astfel de elemente trebuie înlăturate cu ori ce pret, dacă voim să nu ajungem în situațiunea aceea, ca însuși ființa organismului politic să nu fie periclitată.

Dl. gen. Boeriu n'a fost dezonorat și nici nu se simte dezonorat, prin aceea că, în locul Dsale, s'a ales de șef al organizației partidului un tânăr dornic de muncă, din contra, Dsa rămâne și mai departe sfătuitorul și conducătorul sufletesc al tineretului, și în noua sa demnitate de președinte de onoare.

Cuvintele exprimate de dl. Emil Hațegan, fost ministru „Bătrânii cu sfatul și tinerii cu muncă”, să servească de pildă tuturor bătrânilor, care nu se pot descătușa din verigile egoismului și al vanităților. Nu demnitatea de șef sau altă demnitate să ne fie preocuparea de fie ce moment, ci ținta noastră a tuturor să fie armonia și coeziunea în partid, spre a putea face față greutăților care ne amenință în fie ce clipă.

Vocea solidarității ne spune și ne impune, să lăsăm libertate absolută avântului tineretului și să încurajăm pe cât posibil elarul ei, deoarece aspirațiunile ei sunt mai conforme cu realitatea momentului de față, iar față de conservatorismul bătrânilor, să avem tot respectul cuvenit, pentru că numai datorită lui, am putut păstra patrimoniul național.

Sălcianu.

După deschiderea parlamentului.

— Ce cuprinde mesagiul regal. — Declarațiile d-lui Argetoianu. — Guvernul în fața marilor probleme.

Mesagiul regal cu care s'a deschis Duminică parlamentul, cuprinde o se ielungă de probleme pe cari guvernul ar avea datoria să le rezolve. Mesagiul a fost citit de d. primministru Nicolae Iorga, întrucât Regele, fiind bolnav, n'a putut participa la solemnitatea deschiderii sesiunii.

În mesagiu se face mențiune de necesitatea unor noi legi pentru conversiunea datoriei agricole, revizuirea impozitului global, înființarea casei de amortizare, armonizarea salariilor publice, raționalizarea muncii ministeriale, instituirea monopolului alcoolului, organizarea asigurărilor statului și ale muncitorilor, crearea inspecțiunii superioare a finanțelor, unificarea pensiunilor, reorganizarea Curții de Conturi, emisiunea monedei divizionare de argint, organizarea comerțului bancar, reforma legiilor militare, încurajarea și raționalizarea agriculturii, reforma învățământului regenerarea administrației locale, reorganizarea Ministerului de interne și a municipiului București, deservășirea legislației sanitare, modificarea actualei întocmiri a instanțelor judiciare, a Curții de Casație și a contenciosului administrativ, înființarea casei de credit a magistratilor, complectarea legii drumurilor, modificarea tarifului vamal, disciplina producțiunii industriale, restrângerea producțiunii de petrol și pentru multe alte probleme.

Ziarul „Curentul” constată că acum Duminică s'a citit cel mai lung mesagiu dintre toate mesagiile regale ascultate în ultimul deceniu.

Dar afară de problemele cari se pun de Rege guvernului pentru soluționare, mai e chestiunea bugetului și votarea lui, de care de bună seamă că se va isbi guvernul, din primul moment al realizărilor cari i-se cer.

Au o semnificație deosebită declarațiile ministrului de finanțe d. Argetoianu. Declarațiile făcute nu sunt lipsite de umbra pesimismului și a îndoielii asupra celui mai greu punct din programul actualei sesiuni; bugetul. Deasemenea și din discursul d-lui Iorga rostită în parlament rezultă o temere ascunsă, mărturisită numai cu ocoluri retorice. Temerea dlui Iorga și pesimismul d-lui Argetoianu au la bază eventualul eșec de a nu putea înjgheba o majoritate; după ce liberalii au anun-

țat că vor face opoziție nouilor proiecte. Cuvintele d-lui Iorga au avut de o parte toate caracterele unei ușoare insinuări la adresa partidului liberal, o politică de altfel pentru a-i converti pe liberali și a-i câștiga programul guvernului. — „Unul din aceste partide a zis d. Iorga — pentru care avem cele mai bune sentimente, partidul liberal al D-lui Duca, a luat parte în lupta electorală alături de noi!” Se vede și din această declarație că d. Iorga a intenționat să reamintească partidului D-lui Duca, că partidul liberal prin urmare nu poate avea alt program decât al guvernului actual și că de geaba s'ar dessolidariza, el va răspunde solidar cu guvernul de toate actele guvernului. Că aceste declarații vor produce o nouă zarvă în conducerea liberală e mai mult ca sigur și, e de prevăzut că vor fi membri cari vor aduce grave injurii celor cari au preferat o tutelă a d-lui Iorga numai pentru a și salva interesele meschine personale și a da politiciii partidului noti aparente.

Tot atât de grave sunt și declarațiile în materie financiară economică ale d-lui Argetoianu. Dsa a ținut să sublinieze că „bugetul de sărăcie de 25 miliarde (față de cel de 32 miliarde din anul trecut) chiar în unele puncte „deorganiză” și a terminat spunând că „vine cu bugetul sub braț și pleacă cu el sub braț dacă nu i se votează”. Declarația e de o deosebită importanță pentru guvern, care își bazează toată politica financiară pe acest buget care dacă ar fi să cadă, cade cu el întregul program, cece înseamnă și compromiterea guvernului în fața aleșilor națiunii. D. Argetoianu a ținut să mai facă comunicări privitor la conversiunea datoriei de care ne vom ocupa mai târziu.

E de văzut, dar că ne găsim în fața unui guvern care delaca pul locului se teme de situația în care a ajuns și nu mai are curajul răspunderii, or mesagiul, așa precum e întocmit de Rege cere și o mare răspundere în problemele de mare interes.

Moartea lui Siegescu.

Evenimentul n'are să stârnească sentimente de regret și nici de satisfacție. Moartea ar fi prea slabă satisfacție pentru aceia cari au cunoscut și cunosc serviciile pe cari le-a făcut, decedatul, neamului său.

Dacă pomenim pe acela care a încetat din viață, zilele trecute la Budapeșta, o facem pentru că zărele „Dimineața” și „Universul” vorbesc despre fostul profesor ca despre „un partizan al apropierii româno-ungare”.

Siegescu a fost, multă vreme, comisarul ministerial al școlilor normale (preparandii) românești din fosta Ungarie. În această calitate, decedatul, nu numai că n'a servit cultura românească, dar a fost un adevărat dușman al școlii românești. A fost uncalta tuturor guvernelor ungare și a fost în mâna ministrilor de instrucție, cravașa cu care aceștia loveau în școala românească.

Numai pentru serviciile aduse cauzei maghiare a putut fi candidatul guvernamental și ales în 1910, într-o circumscripție din jud. Caraș.

Pentru aceleași servicii a fost chemat, cu câțiva ani mai târziu, la catedra de limba și literatura română, de pe lângă Universitatea din Budapeșta.

Fiind preot greco-catolic a fost ridicat la rangul de prelat papal în 1915, iar în 1918 i s'a acor-

dat titlu de nobil pentru însemnatele servicii ce le adusese cauzei maghiare, în Ardeal, în calitate de comisar al afacerilor românilor din Ungaria.

Din momentul numirii sale de Comisar ministerial a preparandiiilor toată viața lui a fost o gamă de succese și măiri. Ar trebui să fim prea naivi ca să credem că succesele sale au fost în legătură cu o loială luptă de apropiere româno maghiare, din care apropiere să câștige ambele națiuni.

Se știe bine care era politica de apropiere a guvernelor ungare și se cunoaște în politica școlară din fosta Ungarie, în care politică a excelat contele Apponyi. Ozi, Siegescu a fost uncalta acelei politici. Numai astfel un român a putut să facă carieră strălucită.

Siegescu a fost un renege și n'a fost deloc un ostaș al apropierii româno-maghiare.

Strălucita-i carieră s'a împotmolit într-o afacere de furnituri de cărbuni din 1927, când eminențial om a fost deținut. Dar stăpânii lui n'au uitat serviciile ce le făcuse și Siegescu a ieșit, din încurcătură, cu fața curată.

Siegescu a murit. N'am voit să spunem rele despre mort. Noi am iertat, de aceea suntem indulgenți. Am dorit doar să restabilim un adevăr pe care confracții din București l'au ignorat.

Răvașe politice.

Furtuna parlamentară a început. Guvernul imediat în a doua zi după deschidere a fost tinta multelor și vehementelor a tacuri, la cari de altfel s'a așteptat. Îndeosebi d. Trancu-Iași (averescan), și d. Mirescu (socialist) au pricinuit o zi rea d-lui Argetoianu pe chestia libertății presei și a impunerii cu noi impozite a funcționarilor particulari.

În această zi s'a depus și proiectul legii conversiunii datoriilor agricole. Acest proiect e viu discutat în toate cluburile partidelor și a provocat o febră mare printre guvernamentali, cari își dau prea bine seamă de greută-

țile de cari se vor isbi la discutarea lui. După toate semnele, proiectul va fi aspru atăcat și de unii aderenți ai guvernului, și, precum o știm, și de fracțiunea Manoilescu — Grigore Filipescu, ce cu siguranță va avea toate efectele penibile pentru guvern și mai cu seamă pentru d. Argetoianu, autorul proiectului. Atitudinea întregii opoziții este dcosebit de ostilă proiectului d-lui Argetoianu, fiind găsit în detrimentul debitorilor agricoli. Desbaterile viitoare promit a fi dintre cele mai interesante din câte cunoaște analele politice noastre de zece ani.

Rubrica grafologică.

„Horatius“ Arad. Mare antrenament de idei — foarte impresionabil, schimbăcios.

Inclinări artistice și fluid magnetic. Mult idealism și entuziasm. Mândrie, fire blândă, iritabil, pesimist, tănuitor. Suflet bun.

Energie și bune calități în caracterul D-tale necunoscute de d ta și nedevoltate.

„Emmi“ Arad. Inteligență păgubitoare, tenacitate, zgârcenie, optimist, amabilitate, — caracter educativ și ferm — norocos — subtilitate de spirit. Dominator.

Foarte bun comerciant și om de afaceri — cu mari perspective de devenire, Sensibil, pasionat — dominat de voioșie. Voioșie — inimă. Rar idei negre. Fii tare. Ai o inteligență ascuțită și o voioșie puternică. Lucrând rațional și obiectiv.

Poți ajunge la cele mai sublimе și ideale realizări.

I. Caută. Arad. Puternică intuiție, ușoară încăpăținare, fire blândă, ușor pesimist energie de femeie, suflet bun istețime, originalitate fapte de mândrie și in-

toleranță judecată sănătoasă și o ambiție nefolositoare, lene.

Știi să te porți fără a te umili foarte impresionabil, cauți să ieși întotdeauna învingător din toate încercăturile.

Inclinație în spre oratorie, prin foarte puțină muncă intelectuală o să devii mare om politic.

Trimiteti, într'un plic împreună cu Cuponul de mai jos și 10 lei mărci postale, 10 rânduri scrise, din memorie, cu cerneală, pe hârtie neliniată, împreună cu arătarea sexului și vârstei aproximativ a Dv. sau a persoanei al cărei caracter doriți să-l cunoașteți și veți primi o analiză publicată în această rubrică sau prin poștă, dacă trimiteți mărci postale în valoare de 20 lei.

Analiza va fi amănunțită și precisă, cu cele mai bune sfaturi și indicațiuni, pentru viitor, ci vă vor fi de mare folos în viață. Adresați vă redacției ziarului Str. Alexandri 6.

Cupon pentru grafologie
No. 3.
„Românul“

Poșt redacției.

Student Ion M. L. Dacă nu te-a salutat, a dat dovadă de o incurabilă prostie. Putea să știe măgarul că B, fie însurat fie ne însurat sau tinăr sau bătrân, trebuie să salute pe A dacă acesta însoțește pe stradă o doamnă onorabilă și chiar o domnișoară. A desigur că însoțind o domnișoară nu va aștepta, în asemenea cazuri, salutul unui domn bătrân și-l va saluta politicos, el cel dîntă. În această epocă mondială de emancipare a femeii, salutul

pe coridoare și pe trepti a trecut în desuetudine. Femeia modernă nu mai așteaptă delă bărbați în asemenea ocaziuni, nici un salut. Cred, că m'ai înțeles că e vorba de politețea între un bărbat și o femeie, cari nu se cunosc. Bărbații din bătrâni au fost mai binecrescuți, adevărat că — și femeile.. Atunci femeia, a fost femeie, — azi e bărbat!

„Rediș“ Binevoii a ne trimite și articolul anunțat. Am dori să scrieți indemnuri pozitive. Criticile prea supără.

Organizarea liber -- profesioniștilor din Arad în contra impozitelor teribile.

— O impozantă consfătuire a intelectualilor arădani.

În urma acțiunii pornită de Asociația Advocaților din București, Dl. Dr. Teodor Papp, decanul Baroului Advocaților din Arad, a convocat pe ziua de Miercuri 18 cor. pe reprezentanții tuturor profesiunilor libere, la o consfătuire ca să se hotărască o atitudine precisă contra impozitelor teribile cari apasă aceste clase de contribuabili.

La consfătuire au luat parte, într'un apreciabil număr, ingineri, avocați, medici, arhitecți, notari publici, protestând energic contra impunerii exagerate.

Adunarea este deschisă de dl Dr. Teodor Papp, decanul baroului. D sa salută pe participanți și arată scopul întrunirii, demonstrând, că în România liber-profesioniștii plătesc cel mai mare impozit, ceea ce periclitează existența acestor contribuabili. Se impune ca toți cei interesați să dea mână și să se organizeze pentru a putea decide guvernul la reducerea sarcinilor și la un tratament mai conciliant, fiindcă în împrejurările actuale, mulți dintre dânși

ar fi nevoiți să-și sisteze activitatea.

Adunarea alege de președinte pe dl Dr. T. Papp, de secretar pe d. Dr. H. Schütz, iar ca verificatori pe dl Dr. Păscuțiu Silviu și Dr. Ioan Moldovanu medic. Vorbește apoi dl Alexandru Raț, cunoscutul economist și după o critică binefondată a modului actul de impozitare, s'a votat o moțiune, prin care se cere modificarea legii de impunere referitoare la profesiunile libere. În acest scop se va activa, ca impozitul să nu intreacă 6% a venitului net, minimumul de existență — scutit de impozit să fie Lei 60.000 anual și la impozitarea venitului să se ia în considerare speșele și cheltuielile profesionale, ca personal mobilier chiric, etc.

Dl Dr. V. Cucu, cere adunării ca să primească între liber profesioniști și farmaciști.

Adunarea admite și după aprobarea moțiunii, care se va trimite la București, Dl Dr. T. Papp ridică ședința.

Cinema

Programul de Duminică, la 22 Noembrie

Reprezentările la orele 3, 5, 7 1/4 și 9 1/4.

CENTRAL:

La miezul nopții.

Dramă criminală. În rolurile principale: DANIELA PAROLA, PIERRE BACHEFF și HANS ADV. SCHLETTOW.

SELECT:

Marea atracțiune

Dramă din lumea artiștilor. În rolul principal RICHARD TAUBER renumitul tenorist

ELITE:

Floarea oceanului

Dramă. În rolul principal LUPE VELEZ. Repr. 4 1/2, 6, 7 1/2 și 9 1/4.

GRĂDIȘTE:

Servitor fără voie

Comedie. În rolul principal SYD CHAPLIN. Repr. 3, 4 1/2, 6, 7 1/2 și 9.

GAI: Din cauza reparațiunii reprezentațiile sistate.

La ora 11 1/2 MATINEU.

CENTRAL:

Un v.s de dragoste

SELECT

Floarea oceanului

Teatrul.

Vine din nou!

La 1 Dec. a. c.

Trupa Tănase

cu revista de mare succes bucureștean

„Hallo, Radio Cărbuș“ de VLĂDOIANU.

Duminică 22 cor.

d. m., ora 6. Opera

„VICTORIA“ Repriză.

Seara, ora 8 1/2 opera

„Regimentul pupăcios“ (Csókos Regiment) premieră.

COLOANA BUNULUI CREȘTIN

Locurile de închinare

În urma unor cereri ce ni s'a făcut, folosim ospitalitatea acestor colone din „Românul“ pentru scurte lămuriri despre rânduieșii cultului divin. Răspundem azi întrebarea: ce și cari sunt locurile de închinare? Întrebarea ceasta a pus samarineanca Mătuitorului: Părinții noștri s'au închinat în muntele acesta și ziceți, că în Ierusalim se cade să se închina. Zis-a ei Isus: femeie crede mie, va veni vremea, că nici în muntele acesta, nici în Ierusalim vă veți închina. Tatăl E limpede, că tu, creștine, după cuvântul Domnului, poți și trebuie să te rogi în casa ta, în școala holdă, în atelier, în prăvălie în birou, în călătorie pe jos, în tren sau altfel, în cazarmă, în pace în războiu. Dumnezeu este pretutindeni de față. Oriunde poți și trebuie să-i spuni dorințele, necazurile, cererile, mulțumirile și bucuriile tale, preamrindu-L.

Cu toate acestea, urmând Mătuitorului, care a adunat pe sfinții Apostoli la Cina de Taină cuminecându-i, predicându-le și gându-se pentru sine, pentru și pentru toată lumea, — aveți și noi locuri anume rânduite, unde toți luăm sfințele Taine, ne rugăm pentru noi, pentru ai noștri și pentru toată lumea; noi cultăm cuvântul lui Dumnezeu. Acestea se numesc locuri de închinare, sau liturgice. Și sunt: 1. Biserica, în care toți avem intrare. 2. Paraclisul sau capela este biserișcă înzestrată cu cele trebuincioase, dar numai pentru un anumit timp, sau pentru anumite persoane. Paraclise au episcopiele, unele școale pentru elevi, spitalele pentru bolnavi, închisorile pentru apropierea de Dumnezeu a celor întemnițați, ba au și familii înstărite paraclise pentru cei din casă. 3. Clopotnița, unde este clădită aparte, ca la sf. Măndă-tire din Bodrog, se numără între locurile de închinare. 4. Cimitirele, pentru că în ele zac osemintele părinților și fraților noștri și pentru că în ele înălțăm rugăciuni pentru veșnica lor odihnă. 5. Troițele sau Crucile din țară, dealungul drumurilor, pentru că ni'aduc aminte de patimile și moartea lui Hristos pe Cruce pentru noi.

Toate aceste locuri ni'aduc aminte de Dumnezeu și de strămoșii noștri, cari s'au închinat în ele sau lângă ele. Adu-ți aminte și tu, chiar și când ești numai în treacăt pe lângă locurile de închinare. Descopere-ți capul, fă-ți semnul sfintei Cruci și zi măcar în gând înaintea bisericii, paraclisului și clopotniței: Primește, Doamne, rugăciunea mea, împreună cu a celor ce se roagă aici. La cimitir zi așa: Cu sfinții odihnește, Hristoase, sufletele robilor Tăi. La troițe așa; Crucii Tale ne închinăm, Stăpâne, și sfântă învierea Ta o lăudăm și o mărim.

Pr. F. Codreanu.

Vizitați!

La 27-30 cor.

Vizitați!

Expoziția avicolă

aranjată în manejul Reg.-lui 1 Roșiori (Calea A. Vlaicu)

de Soc. „Carierul“

sub patronajul Camerei de agricultură

din Arad.

O lămurire

După „ședința” din 17 crt.

Președintele partidului național-țărănesc din Arad a convocat, pe ziua de 17 crt. o „ședință” a organizației arădane.

Această „ședință” sau consfătuire a frunțașilor intelectuali a fost văzută și de un „correspondent” (?) al „Patriei”, și comentată în termeni cari nu lasă să pătrundă, în sânul organizației arădane, nici o rază de lumină.

Pentru acest motiv am crezut de necesar să dăm anumite lămuriri în legătură cu cele petrecute la 17 crt.

Nu este secret, ba, dimpotrivă, este în deobște cunoscut că între președintele partidului, Dr. Șt. C. Pop, pe de o parte și d. Dr.

Iustin Marșeu, vicepreședinte, general Dl. Vlad, fost deputat, Dr. Plulian Borneas, fost deputat dr.

Cornel Luțai, fost primar al orașului, dr. Aurel Raicu, fost ajutor de primar, dr. I. Furdul și dr.

Sever Popovici, foști membrii în delegația permanentă a județului, pe de altă parte, există un conflict deja de ani de zile. Aceștia din urmă afirmă că au fost sabotați, jigniți și insultați, în repetite rânduri din care motive dău și refuză categoric orice conlucrare cu d. Șt. C. Pop, refuză să participe la orice consfătuire convocată de dsa.

Văzând această situație regretabilă și prea mult dăunătoare partidului, care nu mai poate dăinui fără să aibă nefaste repercursiuni asupra însăși organizației, solidarității și disciplinei de partid, conduși de laudabila dorință de a nivela asperitățile și de a nivela acest conflict, un grup de cca 14-20 frunțași, vechi și încercați luptători din organizația arădane, a luat asupra sa ingratul rol de mijloc și împăciuitoare. Acest grup dorind să vadă restabilită pacea și solidaritatea în partid a luat hotărârea ca printr'un demers să înceară celor două părți beligerante găsirea unei soluțiuni de împăciuire aci, acasă. S'a făcut chiar o sugestie de aplanare a diferențelor prin renunțarea dlui Dr. Ștefan C. Pop la prezidenția efectivă a partidului, făcându-i-se în același timp, propunerea de a accepta demnitatea de **președinte de onoare** — după exemplul dela Sibiu — ceea ce i se oferește cu unanimitate. Totodată dlui Dr. I. Marșeu i s'a făcut propunerea să renunțe la viceprezidenția partidului, pentruca astfel să se facă posibilă solidaritatea și colaborarea în sânul organizației acestui județ.

După obținerea acestui prim rezultat, președintele partidului, ar urma să se alceagă un bărbat neutru, la nevoie chiar din alt județ.

Intrucât care-va din cele două fracțiuni ar refuza să accepte această formulă, grupul intermediar a întocmit un memoriu către conducerea centrală a partidului, cerându-i acestuia să întreprindă o anchetă și să pună la punct pe cei vinovați de această situație. Grupul care a întreprins acest pas, spre a grăbi soluționa-rea, a hotărât ca până la definitivă aplanare a diferentului, să

nu participe la nici o consfătuire sau ședință convocată de vechile organe ale partidului, aparținătoare uneia sau celeilalte din cele două fracțiuni. Aceasta spre a evita orice noi frecări și asperități și spre a nu putea fi expus la bănuiala că se raliază la una din fracțiunile de mai sus.

Memoriul de care vorbim a fost semnat de următorii domni: prof. C. Teodorescu, fost senator, Dr. V. Hotăran, fost deputat prof. I. Ardelean, prof. R. Grapini, Dr. E. Velicciu, fost senator, Dr. R. Laza, avocat, Nicolae Adam, fost deputat. Dr. I. Hărduțiu, avocat, Dr. V. Bărbușiu, adv., preot Ioan Marșieu, Dr. A. Grozda, adv., preot Z. Brădean, Dr. S. Damian, adv., Iovici, adv. Ioan Chera, proprietar.

Se spune că în afară de semnatarii au mai aderat ulterior, prin declarații verbale, și alți frunțași din județ, doritori de pace și de energetică acțiune.

Dealtfel mișcarea este aprobată de aproape întreaga organizație din județ și oraș dornică de pace și bună înțelegere, afară, bineînțeles de câțiva noui înscriși necunosători ai situației interne a partidului.

Trebuie să se recunoască, și menționăm numai spre a constata adevărul, că d. Marșeu, înțelegând să se sacrifice chiar, dacă nevoie partidului o cer, a primit, fără nici o rezervă, sugestia de a renunța la vicepreședinția pe care o deținea, declarând că va rămâne și pe mai departe neclintit soldat al partidului luptând cu energia-i cunoscută.

Rămâne ca și d. Dr. Ștefan C. Pop, care a îmbătrânit în luptele naționale și politice, să schițeze acelaș gest, cedând locul unuia mai tânăr, mai viguros, cu mai multă energie și mai activ.

În acest caz pacea restabilită, în sânul organizației arădane, luptătorii ei se vor putea arunca din nou în luptă ca să ducă steagul acestui partid democrat, unde nu există răvnă patru măriri, la izbândă.

Aceasta este explicația pentruce au lipsit aproape toți vechi frunțași ai organizației dela consfătuirea din 17 a lunii curente.

Tot aici trebuie să menționăm că ne surprinde lipsa de obiectivitate a corespondentului „Patriei”, care, necunosător a adevăratei situații, vorbește, în corespondența sa, despre „tineri chemăriști”, cari și-au făcut intrarea, în scriindu-se în partid” în ziua de 17 l. c. Ori tineretul chemărișt este acela care dela 1926, a luptat și luptă încă neclintit pentru prosperarea partidului.

Dacă situația în partid este aceea arătată de noi în reportajul de față, vina nu o poartă tineretul, și nici acel grup, care, în dorul său de pace, solidaritate și disciplină, a făcut intervenția la conducerea centrală, pentru ca aceasta să soluționeze.

Rep.

O amintire.

Sub frunzișul de mesteacăn, la izvorul de cristal,

A venit încet fecioara și s'a așezat pe mal.

Vântu-i dezmerda costia impletită n viorele,

Umbra-i mângăia obraji, ochii-i sclipeau ca niște stele.

Murmurând izvorul, duce dorul ei nevinovat,

Iar copila tristă, cântă o romanță ce-a visat.

Râde-apoi inveselită de-o dulce amintire.

Care'n viața ei divină, i a adus o fericire...

Ea fecioara a fost iubită, dar'n urmă s'a'nșelat

Azi își cântă trist, durerea visului îndurerat.

M. Ovid.

O sticlă de sifon două litri de lapte și trei de vin!

— Primăria să dea ființă unei fabrici de sifon. —

Suntem informați că primăria intenționează să dea ființă casei de amanet. Alături de aceasta, ar fi de o imperioasă necesitate, spre a se curma speculațiunea necinstită ce se face cu sifonul, ca municipiul să adapte planul d-lui fost primar dr. Luțai și să dea ființă în regie proprie și fabricii de sifon. Ceace se întâmplă azi cu sifonul, e un adevărat jaf. Profitorii își răd în pumni de naivitatea consumatorilor cari cred că fac un act de galanterie plă-tind fără protestare prețurile enorme cerute pentru o sticlă de sifon de nici un litru de sifon.

Să compare ori și cine prețurile laptelui și al vinului și se va convinge că prețul unei sticle mari de sifon se poate cumpăra 2 litri de lapte și trei de vin, laptele socotindu-l cu 6 iar vinul cu 4 lei litru. Consumatorul azi e nevoit să bea mai mult vin și mai puțin sifon. Am ajuns la vorba veche țărănească; ia mai lasă sifonul pentru domni și bea vin!

Din această speculă nu e altă esire decât să ne facem o fabrică de sifon și să înfrângem speculatorii iar până la realizarea fabricii orașului, consumatorii să se pună în grevă.

Diverse

Sfințirea bisericii d n Radnade Dl Protopop Ștefan Lungu

s'a săvârșit prin P. Sf. Sa Episcopul Grigorie în 15 Nov. a. c.

asistat de 12 preoți. Din numeroasa asistență amintim pe arhimandritul Dr. Suciu, consilierii episcopesci Păcățianu, Givulescu și Manuilă, preoții Debău. Câmpian, Chebeleu, diaconii Măcinic și Cordoș, apoi dnii Dr. Eugen Beleş notar public, inginer silvic Popa, medicul Dr. Cofoiu, preotul Dumitrescu, pretorul Cornea, fostul pretor Novac, directorul gimnaziului din Lipova și peste o mie de țărani.

După masă Pr. Sf. Sa Episcopul a slujit Sf. Vecernie și a predicat în Biserica din Șoimoș, lângă Radna.

Duminecă 22 Noemvrie a. c. va avea loc la palatul cultural sâr-bătorirea lui Ioan Popovici-Deseanu, marele luptător arădan. La ora 11 va avea loc un parastas la Catedrala orașului, după care se va face un mic pel-rinaj la cimitir.

După masă la ora 5 va avea loc la Palatul Cultural conferința dlui prof. Ed. I. Găvănescu despre: „Activitatea politică și culturală a lui Ion Popovici-Deseanu”.

Grupul socialist din camera franceză, studiind problma somajului, a hotărât se depună un proiect de lege prin care să interzică intrarea lucrătorilor străini în Franța. Socialiștii francezi cer ca numărul lucrătorilor străini din Franța să nu depășească proporția de 10 la sută din numărul total al lucrătorilor întreprinși la diferite întreprinderi. O asemenea măsură ar fi bine venită și la noi în România, unde sunt mulți lucrători străini din care cauză avem un destul de mare număr de șomeri.

Reducându se numărul muncitorilor străini am putea obține o mare ameliorare a șomajului, mai ales la atelierele C. F. R. și diferite uzine mari, unde sunt numeroși străini.

Alegere de preot. Buteni 15, Duminecă a fost o alegere de preot în comuna Bârsa, prezidată

Au candidat Dnii; Binchici Nicolae din Șiria și Giurgiu Ioan din Rădești. A fost ales cu majoritate de voturi Dl Binchici Nicolae.

Ministerul de externe al Italiei Dl Grandi a făcut în săptămâna aceasta o vizită oficioasă în Statele Unite. D-sa a vizitat Washingtonul unde a fot primit de d-l Hoover la Casa Albă. După primire a plecat la departamentul de stat al externelor, unde s'a întreținut mult timp cu senatorul Borah și cu Dl Stimson. Scopul vizitei D-lui Grandi este discutarea problemelor de actualitate, inclusiv problema reparațiilor și datorilor de război. Și-a exprimat speranța că Dl Hoover va aproba punctul său de vedere și că îi va acorda tot sprijinul pentru regularea acestor probleme.

Poliția din New-York se teme că cu această ocazie se vor produce mari manifestații antifasciste. Spre a evita incidentele se decise ca D-l Grandi să nu debarce la New-York.

Dela Casa Națională din Arad-Pârneava.

Precum s'a anunțat, la Casa Națională din Arad-Pârneava Duminecă la 15 Noemvrie a. c. s'a ținut prima șezătoare din seria de iarnă. Corul școalei supraprimare condus de Dl S. Albu și L. Sarca a dat mai multe cântări bine iustruite. Elevi dela aceeași școală au recitat poezii de cuprins religios, patriotic și moralizator. Organizația „Oastea Domnului”, a căutat cântări religioase. Preotul C. Turicu a vorbit despre iubire, ca principala însușire a creștinului. Preotul Florea Codreanu a ținut conferință despre Mitropolitul Sava Brancovici Saia foarte cuprinzătoare a fost plină de ascultători. În marea mulțime însă au fost prea puțini bărbați din Pârneava. Am remarcat prezența mai multor intelectuali din centrul orașului, cari se interesează de lucrarea pentru cultura poporului.

A doua șezătoare va avea loc Duminecă 22 Noemvrie la orele 3 și jum. d. m. În cadrele șezătoarei va vorbi Dl profesor T. Mariș dela școală normală de băieți. Intrarea liberă.

Ministerul agriculturii ungare, publică oficial rezultatul recoltei din anul acesta.

Rezultatele sunt: grâu 18.8 milioane quintale față de 23 milioane quintale din anul trecut; seară 5.4 milioane quintale față de 7.2 milioane quintale din anul trecut, orz 5 milioane și ovăs 2 milioane quintale.

Sub conducerea cunoscutului scriitor, d. Marcel Travers, cu data de 7 cor. în Paris și-a început apariția ziarul săptămânal „Tribuna-Română”, organ al Românilor din Franța. Dorim muncă rodnică inimosilor inițiatori, iar gazetei viață lungă.

Ziarele din Canada anunță că, opt persoane au fost declarate vinovate de a fi membri ai unei asociații ilegale pentru că, aparținându unei grupări comuniste. Prin aceasta statul Canada a declarat comunismul ilegal.

Ministrul Cehoslovaciei la București, a înmănat, D-lui ministru de externe Ghica nota prin care guvernul cehoslovac arată că nu mai are nici o obiecțiune de făcut în ce privește aplicarea convenției comerciale româno-germane. Convenția noastră cu Germania despre care pomenește nota guvernului din Praga. intră în vigoare la 1 Dec. a. c.

Seton Wattson, distinsul publicist englez, a publicat un lung articol cu prilejul împlinirii a 10 ani de existență a Micii Intelegeri.

D-sa combate cu argumente temeinice teza revizuirii tratatelor care este foarte periculoasă pentru pacea lumii și recunoaște că ungurii urmăresc în realitate revizuirea la frontierele din 1914.

Deces. Vinerea trecută a încetat din viață Dna Matilda Givulescu, d rector școlar în Grădiște.

Transmitem îndureratei familii sincerile noastre condoleanțe.

Cele mai eftine și bune Stofe le puteți cumpăra la Postăvăria

L. Schutz

ARAD, Str. Eminescu 2.

Stofe de haine dela 180 lei.

Stofe de palt. dela 320 lei.

Asortiment bogat!
Priviți vitrinul!

Citiți și răspândiți „Românul”

Săptămâna

Abonamentul:

anual 160 Lei
 Pentru autorități, întreprinderi și instituțiuni anual 250 Lei.
 Publicațiuni, și alte inserațiuni oficiale, cuvântul 2 Lei. Publicațiuni și inserațiuni mai mici de 25 cuvinte, taxă fixă 50 Lei.
 Reclame, pe cm. patrat 3 Lei

CALENDARUL SĂPT.

Noembrie 30 zile
 23 — Luni
 24 — Marți
 25 — Mercuri
 26 — Joi
 27 — Vineri
 28 — Sâmbătă
 29 — Duminică,

Panamaua spiritului negru de la Arad pare să fi luat și mai mari proporții. In cursul interogatorului de Luni, d. Sabin Moldovan judele instructor a dispus arestarea lui Moskovitz Bernat din Alba-Iulia contra căruia sunt bănueli că la cumpărările de spirit ar fi uzat de autorizații false

Ni se comunică din capitală, că Luni a avut loc al doilea duel între d. Madgearu și D. R. Ioanșescu. Arma aleasă a fost pistolul. După o singură descărcare de ambele părți, duelul s'a terminat fără ca adversarii să se fi împăcat.

Fiind bănueli că m. joritatea corespondenței sosită din Austria și Ungaria conține bilete de loterie străine a căror răspândire în țară e interzisă, organle postale asistate de d. jude instructor Ludoșan și comisarul Adamovici au deschis peste 200 pliuri din al căror conținut s'a dovedit că bănuelile au fost temeinice. Corespondența a fost confiscată pe loc, urmând ca pe viitor să se ia măsurile de rețineriune contra destinatariilor contravenienți, cari au comandat bilete de loterie străine.

D. Ascaniu Crișan directorul liceului „Moise Nicoară“ din localitate a renunțat la mandatul de deputat guvernamental, fiind incompatibilă funcțiunea de director școlar cu demnitatea de deputat.

Municipiul intenționând să înființeze și la Arad, o grădiniță botanică după modelul din Cluj, acum câteva zile a avut loc la primărie o consfătuire a profesorilor de științe naturale cari dându-și

adeziunea au promis o largă colaborare,
 Noua realizare ar necesita suma de 300 mii lei. Primăria a hotărât, ca și până ce va găsi locul și solul potrivit acestei grădini, să ceară părerile d lui prof. univ. Borza din Cluj.

In localitate a apărut un nou ziar românesc „Curierul“, având ca director pe d. Valer Spătar, fost redactor al ziarului „Voința Poporului“. Urâm confratrului nou zile îndelungate.

Delegația economică a guvernului ocupându-se cu reducerea prețului la zahăr, d. Vălcovici, ministrul comunicațiilor raportând despre tratativele avute cu fabricele de zahăr, a comunicat, că Cehoslovacia ar fi dispusă să ne livreze zahăr cu 7 Lei. kgramul. De ce atunci nu se activează să se reducă și la noi prețul zahărului și de ce plătim noi și azi 40 Lei de kgramul de zahăr?

Duminică a avut loc sfințirea bisericii din Pecica. Actul sfințirii a fost celebrat în cadru deosebit de fastuos de P. S. Ș. Episcop Grigore, protopopii Vățian, Păcățian, I. P. C. S. Arhim. Morușca și preoții localnici. Răspunsurile au fost date de corul vocal „Frăția“ de sub conducerea d-lui Lăita.

Harnicii pecicani i-au făcut P. S. Sale Episcopului Grigorie la sosire o primire dintre cele mai sărbătorești, așteptat fiind în pița din fata gării de o mare mulțime de credincioși și de un banderiu de călăreți în drac țărănești. La amiază a avut loc un banchet în localurile casinoului iar seara un concert artistic bogat aranjat de societatea culturală „Frăția“ din loc. și cu colaborarea unor intelectuali minoritari.

Maximalizarea prețului cărnii.

Carne de vită	kg.	20 Lei
„ „ vițel	„	26 „
„ „ oaie	„	14 „
„ „ porc cl. I.	„	30 „
„ „ porc cl. II.	„	26 „
Untură topită	„	39 „
Slănină crudă	„	24 „
Osânză	„	28 „

Citiți și răspândiți „Românul“

SPORT

Ripensia—Gloria CFR 4:0 (1:0) (Cupa „Herbay“)

Deși în timp ploios, profesioniștii timișoreni au satisfăcut totuși pe deplin așteptările publicului. Matchul a fost energic, într-un tempo viu, care le-a adus

o victorie asupra Campioarei Aradului. Gloria C. F. R. mai inferioară profesioniștilor, a trebuit să sufere toate inconvenientele arenei sale băltoase, din care pricină, g'șim că rezultatul e exagerat.

Tabela rezultatelor de cat. II.

	Jocuri jucate	Joc. câștigate	Joc. egale	Joc. pierdute	goluri date	goall. căpăt.	Puncte
1. Banatul	9	6	2	1	34	12	14
2. Hakoah	9	6	2	1	23	11	14
3. Șoimii	9	4	3	2	20	10	11
4. Înțelegerea	9	3	5	1	16	14	11
5. Chelnerii	9	4	1	3	12	15	9
6. Voința	7	2	3	2	8	7	7
7. Iuventus	9	1	4	4	11	14	6
8. R. A. C. (Rovine)	8	2	2	4	15	19	6
9. Vulturul	9	1	4	4	13	11	6
10. Titanus	8	2	1	5	11	16	5
11. Victoria	8	1	2	5	5	28	4

Categoria II-a.

Șoimii — Titanus 4:0 (1:0)

Șoimii, pe un teren noroios și pe un timp deasemenea nefavorabil pentru jocul de football, a învins în pas Titanus primi în propriul său euib, o bătaie la ce nu s'a așteptat, marcându-i-se 4 goaluri.

Este de observat, că echipa românească a trecut printr-o simțitoare transformare pierzând 5 dintre cei mai de seamă jucători și anume: pe Răsădeanu, Fleșeriu, Stoia, Ciupuligă și Roșu cari s'au încorporat. Cadrele au fost astfel reînnoite cu elemente tinere din echipa II., fapt ce părea să aducă cu sine o micșorare a capacității ei de rezistență. Or matchul și rezultatul de față cum și cel precedent ne întăresc încrederea în noua echipă, știind că în formația ei actuală poate să pricinuiască adversarilor totatătea zile negre ca în formația veche. Noua echipă luptă cu însuflețire, voință și dragoste de sport, de cari e pătruns fiecare jucător în parte, în tot timpul cât se întreține pe teren.

Hakoah—Înțelegerea 5:2 (3:1)

Hakoah mai superioară în joc, și a răpus adversarul fără mari eforturi.

Vulturul — R. A. C. 2:2 (1:1)

R. A. C. dând mai multe semne de viabilitate, cucerește print'un

joc insuflețit un punct dela adversarul mai rutinat în joc.

Banatul—Victoria 9:1 (6:1)

Victoria, în acesta sezon, a început jocul destul de bine cu frumoasele rezultate de 3:1 cu Vulturul, 0:0 cu Înțelegerea, 1:1 Iuventus, ca să-l sfârșească prost la capătul sezonului devenind „calul de bătaie“ a celorlalte echipe și înregistrând înfrângeri ca: 5:0 dela R. A. C., 7:0 dela Șoimii și culmea, rezultatul de față.

Iuventus — A. V. M. S. 2:2 (2:1)

A. V. M. S. de data aceasta putea să aibă un rezultat mai mare față de adversarul brutal și închipuit care se simțea acasă pe arena sa. Atacurile frumoase ale chelnerilor au fost pazate numai cu faulturi și forță brută. Iuventus a primit punctul în mod nemeritat.

Matchuri viitoare

Duminică la 22 cor.

CATEGORIA I.

C. A. A.—Tricolor tipăm rez.	3:1
Gloria C.F.R.—Unirea „	2:1
A. M. E. F. A.—A.T.E.	5:1
Olimpia—Transilvania	4:1

CATEGORIA II.

Banatul—Înțelegerea tip. rez.	3:1
Șoimii—Voința	2:1
A. V. M. S.—Vitoria	4:0
Iuventus—Vulturul	2:2
Titanus—R. A. C.	2:0

Dela Primăria com. Satul-Nou. No. 1084—1931.

Publicațiune.

Primăria com. Satul-Nou publică licitație pentru arendarea căraușiei comunale pe anul 1932 pe ziua de 31 Decembrie 1931 orele 10 a. m. în localul Primăriei.

Licitațiunea se va ținea conform legii contabilității publice. Condițiunile se pot vedea în biroul primăriei.

Satul-Nou la 10 Nov. 1931.

Primar. Notar.
 Mucsi F. indescifrabil

Primăria comunei Satul-Nou jud. Arad. No. 1085—1931.

Publicațiune.

Primăria com. Satul-Nou, deschide licitație publică orală pe ziua de 31 Decembrie 1931 orele 15, pentru arendarea dreptului de incasa vama târgurilor săptămânale din comună.

Licitația se va ținea în condițiunile legii contabilității publice având a depune garanța de 10 la sută din prețul de strigare.

Condițiunile se pot vedea la primăria comunei.

Satul-Nou, la 10 Nov. 1931.

Primăria.

Piața județului Arad. 20 Nov.

Grâu cu 76 kgr. per.maja	230—240 L.
Grâu cu 78 kgr. „	230—240 „
Grâu cu 80 kgr. „	230—240 „
Orz „	280—300 „
Ovăș „	300—320 „
Porumb „	160—180 „
Fasole kgr.	4—7 „
Fân maja	80—120 „
Porci slabi kgr.	16 „
Porci grași „	20 „
Purcei buc.	100—600 „
Vite kgr.	13—14 „
Viței „	16—17 „
Cai de lucru păreche	6000-14000 „
Boi de lucru „	10000—20000 „
Pasări găini „	30—60 „
„ pui „	25—40 „
„ rațe „	30—70 „
„ găște „	50—180 „
Ouă buc.	2 „
Lapte 1 litru	3—6 „

Primăria comunei Măderat jud. Arad.

No. 1373—1931.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 19 Decembrie a. c. la ora 10 se va vinde în piața săptămânal din comuna Pântota, prin licitație publică orală un taur neapt de prăsilă.

Măderat la 16 Nov. 1931.

Primăria.

Primăria comunei Satul Nou.

No. 1086—1931.

Publicațiune.

Primăria comunei Satul-Nou, ține licitațiuni publice pe ziua de 1 Ianuarie 1932. Intrucât una din aceste licitațiuni, sau poate nici una nu va avea rezultat, licitațiunile se vor ținea la data de 15 Ianuarie 1932 la orele indicate mai jos:

I. Procurarea lemnelor de foc alor 180 m. esența tare cal. I. pentru primărie, școala, la orele 8 a. m. pentru anul 1932.

II. Procurarea alor 250 litre petrol, la orele 8 1/2 pe anul 1932.

III. Pentru furnizarea imprimatelor și furniturilor, pe anul 1932 la orele 9 a. m.

IV. Pentru lucrările de întreținerea recvizitelor de pompierii, la orele 9 1/2.

V. Pentru cumpărarea alor 5000 kgr. ovăș, 2000 kgr. porumb repararea trăsuri comunale și harnașamentului, la orele 10 a. m. pe anul 1932.

VI. Pentru furnizarea hainelor de vară și iarnă a polițiștilor, a ciobotelor și a ghetelor, la orele 10 1/2 pe anul 1932.

VII. Pentru cumpărarea materialului necesar la întreținerea podurilor, fântânelor, gardurilor și repararea localurilor primăriei.

VIII. Pentru vânzarea alor 2 vieri, neapți pentru reproducție. Condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi sub durala orelor de serviciu.

Licitațiunile se vor ținea în conf. cu dispozițiunile Legii C. Publice.

Satul Nou, la 10 Nov. 1931.

Primăria.